

Populärvetenskaplig sammanfattning

Projekttitel: Hälsokontrollprogram för ostron och blåmussla 2015

Provtagningarna avsåg att undersöka förekomst av de två anmälningspliktiga sjukdomarna: Marteiliös orsakad av parasiten: *Marteilia refringens* som kan infektera både mussel och ostron och ostronparasiterna *Bonamia ostrea* och *B. excitos* för att se som om dessa förekommer utmed den svenska västkusten. Provtagningarna utformades så att de områden som är aktuella för svenskt vattenbruk av ostron och blåmussla täcks in dvs. västkusten från Göteborg i söder upp till Norska gränsen. Samtliga ostronprover både från vilda ostronbankar men även odlade ostron var vid 2015 års provtagningar helt fria från både *Bonamia spp.* och *Marteilia refringens*. Totalt undersöktes 150 ostron avseende både dessa sjukdomar. Ostroninsamlingen fördelades på 5 olika kustområden från Sydkoster i norr till Saltfjord/Lysekil i söder.

Blåmusslor är ej känsliga för Bonamios och kan alltså inte bli sjuka och anses inte heller kunna bära på denna parasit. Den andra delen i undersökning gällande blåmusslor inriktas enbart mot Marteiliös och har genomförts på 150 blåmusslor dvs. totalt 5 blåmusselområden.

Vid provtagningar hittades endast infektionen i låg frekvens på 2 vilda blåmusslor (3%), en från Halsefjorden och en från Havsstenfjorden i södra delen öster om Orust.

Viktigt att konstatera är att ingen av de provtagningar som genomförts i Sverige visat på infektion i ostronpopulation även om ostron insamlats direkt i anslutning till Marteiliös-infekterade blåmusselområden. Detta talar för att den allvarliga formen av sjukdomen *Marteilia refringens* typ O. som anses kunna orsaka hög dödlighet på platta ostron inte finns i Sverige. De senaste årens svenska undersökning men även undersökningar i andra länder talar dock emot att *Marteilia refringens* typ M. är smittsam för platta ostron och ger stöd åt den tidigare sjukdomsbeskrivningen där endast blåmusslor blev infekterade av *Marteilia refringens* typ M. (*syn. Marteilia maurini*).

Första fyndet av Bonamios i Danmark påvisades i prov från platta ostron (*Ostrea edulis*) under hösten 2014. Därmed faller Danmarks status som smittfri zon för Bonamios. Behov av smittskyddsåtgärder där Sverige bör skynda på arbetet med en ansökan gällande ”additional guarantees” avseende Bonamios har därför aktualiserats ytterligare.